

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI
UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRICOLE ȘI
MEDICINĂ VETERINARĂ
« ION IONESCU DE LA BRAD » IAȘI

**INSTRUCȚIUNI PROPRII
DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ
PENTRU ACTIVITĂȚILE DE PRELUCRARE A LEMNULUI**

IP – SM 30

1. SCOP

1.1 Instrucțiunea proprie urmărește informarea, cunoașterea și însușirea de către lucrătorii a cerințelor minime obligatorii de securitate în muncă pentru prevenirea accidentelor de muncă și a îmbolnăvirilor profesionale la desfășurarea activităților de prelucrare a lemnului, proprii celor patru componente ale sistemului de muncă (executant – sarcină de muncă - mijloace de producție – mediul de muncă).

2. DOMENIU DE APLICARE

2.1. Instrucțiunea proprie se aplică lucrătorilor din Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași, care desfășoară activități de prelucrare a lemnului.

3. DOCUMENTE DE REFERINȚA

- 3.1. Legea 319/14.07.2006 a securității și sănătății în muncă
- 3.2. Norme metodologice de aplicare a Legii 319/2006 aprobate prin H.G.nr.1425/2006
- 3.3. Hotărârea Guvernului nr. 1091/2006 – privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru locul de muncă
- 3.4. Hotărârea Guvernului nr. 1146/30.08.2006 – privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru utilizarea de către lucrători a echipamentelor de muncă.

3.5. IP – SM 02 - Instrucțiuni proprii de securitate în muncă, privind comunicare și măsuri de prim ajutor în caz de accidente.

4. DEFINITII SI PRESCURTARI

4.1. Definiții

4.1.1. **Dispoziție verbală (DV)** - dispoziția dată direct, prin viu grai, de către conducătorul formației de lucru, pentru executarea unei (unor) lucrări.

4.1.2. **Fișă tehnologică** - documentația complexă, aprobată de conducătorul unității, care prezintă succesiunea operațiilor tehnologice aferente unei anumite lucrări, dispozitivele, sculele și utilajele necesare realizării acesteia inclusiv măsurile specifice de securitate a muncii pentru evitarea accidentării sau îmbolnăvirii profesionale, pe durata executării operațiilor tehnologice.

4.1.3. **Instrucțiune tehnică internă de securitate a muncii (ITI-SM)** - documentul, aprobat de conducătorul unității (subunității), care prezintă succesiunea operațiilor tehnologice aferente unei anumite lucrări, dispozitivele, sculele și utilajele necesare realizării acesteia precum și măsurile specifice de securitate a muncii, care trebuie aplicate și/sau respectate pentru evitarea accidentării sau îmbolnăvirii profesionale, pe durata executării operațiilor tehnologice.

4.1.4. **Incident periculos** – evenimentul identificabil, cum ar fi explozia, incendiul, avaria, accidentul tehnic, emisiile majore de noxe, rezultat din disfuncționalitatea unei activități sau a unui echipament de muncă sau/și din comportamentul neadecvat al factorului uman, care nu a afectat lucrătorii, dar ar fi fost posibil să aibă asemenea urmări și/sau a cauzat ori ar fi posibil să producă pagube materiale.

4.1.5. **Loc de muncă** – locul destinat să cuprindă posturi de lucru, situate în clădirile întreprinderii și/sau unității, inclusiv orice alt loc de muncă din aria întreprinderii și/sau unității la care lucrătorul are acces în cadrul desfășurării activității.

4.1.6. **Lucrare** - ansamblul de operații al cărui scop este executarea, modificarea, repararea sau întreținerea unei instalații tehnico-sanitare sau de încălzire.

4.1.7. **Pericol grav și iminent de accidentare** – situație concretă, reală și actuală careia îi lipsește doar prilejul declanșator pentru a produce un accident în orice moment.

4.1.8. **Șef de lucrare** - persoana desemnată de către maestru șef formație (emitent) pentru executarea unei lucrări, care conduce, controlează și supraveghează formația de lucru și care asigură măsurile tehnice și organizatorice de securitate a muncii în zona de lucru.

4.1.9. **Verificare periodică** – acțiunea unei persoane specializate de a confirma sau infirma calitățile tehnologice și de protecție ale unei instalații, unelte sau ale unui utilaj, aparat, EIP sau ET.

4.1.10. **Zona de manipulare (sinonim: volum de accesibilitate)** – spațiu în care staționează sau circulă oameni și care este limitat de către suprafața pe care omul o poate atinge fără mijlocirea unui obiect. Zona are următoarele dimensiuni minime: 2,5 m pe înălțime, 1,25 m pe lățime și 0,5 m în jos sub suprafața pe care stă omul.

4.2. Prescurtări

- 4.2.1. DV - dispoziție verbală
- 4.2.2. EIP - echipament individual de protecție
- 4.2.3. ET - echipament tehnic
- 4.2.4. IP-SM – instrucțiuni proprii de securitate a muncii
- 4.2.5. ITI-SM – instrucțiune tehnică internă de securitate a muncii
- 4.2.6. U.S.A.M.V. Iași – Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași

5. RESPONSABILITĂȚI

5.1. Rectorul/Reprezentantul legal

- 5.1.1. Dispune întocmirea / modificarea IP-SM, în conformitate cu legislația în vigoare.
- 5.1.2. Numește prin decizie lucrătorii care participă la elaborarea / modificarea IP-SM.
- 5.1.3. Verifică și aprobă IP-SM elaborată / modificată.
- 5.1.4. Propune modificări pe drafturile IP-SM.

5.2. Directorul General Administrativ

- 5.2.1. Asigură cadrul organizatoric pentru informarea lucrătorilor și desfășurarea procesului de muncă respectând prevederile prezentei instrucțiuni proprii de securitate a muncii.
- 5.2.2. Aprobă și dispune aprovizionarea cu materialele și mijloacele de protecție solicitate de șeful compartimentului funcțional.

5.3. Directorul Economic

- 5.3.1. Asigură în bugetul anual fondurile necesare pentru asigurarea bazei materiale în conformitate cu cerințele de securitate privind activitatea de prelucrare a lemnului.

5.4. Serviciul intern de prevenire și protecție:

- 5.4.1. Difuzează prezenta IP-SM.
- 5.4.2. Verifică aplicarea prevederilor acestei IP-SM în cadrul U.S.A.M.V. Iași

5.5. Serviciul Extern de Prevenire și protecție

- 5.5.1. Propune întocmirea / modificarea IP-SM.
- 5.5.2. Participă la elaborarea / modificarea IP-SM.
- 5.5.3. Supune verificării, avizării și aprobării IP-SM.
- 5.5.4. Verifică aplicarea prevederilor acestei IP-SM în cadrul U.S.A.M.V. Iași

5.6. Șeful compartimentului funcțional :

- 5.6.1. Participă la elaborarea / modificarea IP-SM.
- 5.6.2. Urmărește implementarea acestei IP-SM în activitatea personalului din subordine.
- 5.6.3. Urmărește, controlează și întocmește referatele pentru achiziționarea mijloacelor de protecție necesare, desfășurării activității de prelucrare a lemnului.

5.7. Lucrătorii din Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară Iași, sunt obligați:

- 5.7.1. Să cunoască, să-și însușească și să respecte prezenta IP-SM.
- 5.7.2. Să execute operațiile prevăzute în fișele tehnologice cu respectarea strictă a măsurilor de securitate în muncă prevăzute în prezenta IP-SM.
- 5.7.3. Să participe la orice acțiune coordonată de prevenire a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire profesională la locul de muncă.
- 5.7.4. Să utilizeze echipamente de muncă ce îndeplinesc condițiile de securitate și sănătate.
- 5.7.5. Să aleagă și să utilizeze echipamente individuale de protecție conform riscurilor la care sunt expusi.
- 5.7.6. Să respecte planul de prevenire și protecție.

6. DESCRIEREA INSTRUCȚIUNII

Prezentele instructiuni proprii reglementeaza modul de desfasurare a activitatilor de prelucrare a lemnului, prin exploatarea echipamentelor de muncă:

- Mașina combinată K5 - 400.
- Mașină multifuncțională pentru pal BERNARDO T 1000 S/L

art.1 - Activitățile de prelucrare a lemnului și activitățile conexe trebuie efectuate numai de către lucrători care au fost instruiți în domeniul securității și sănătății în muncă și care dețin calificarea și/sau autorizarea necesară realizării sarcinii de muncă ;

- art. 2 - Activitățile de prelucrare a lemnului sunt permise numai dacă la locurile de muncă au fost luate toate măsurile tehnice și organizatorice pentru prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale ;
- art. 3 - Conducerea persoanei juridice are obligația de a identifica și evidenția locurile de muncă cu pericol deosebit din activitatea proprie ;
- art. 4 - Persoanele juridice sunt obligate să prevadă și să verifice existența semnalizării de securitate și/sau sănătate la locurile de muncă ;
- art. 5 - Punerea în funcțiune, utilizarea, întreținerea și repararea echipamentelor tehnice se vor face numai de către salariați calificați și/sau instruiți ;
- art. 6 - Se interzice utilizarea echipamentelor tehnice în activități de prelucrare a lemnului dacă nu sunt certificate din punctul de vedere al securității muncii ;

6.1 – PREVEDERI GENERALE

- art. 7 - Utilajele de prelucrare a lemnului sunt considerate a fi printre cele mai periculoase masini. **NU SUBESTIMATI PERICOLUL!**
- art. 8 - Dispozitivele de protecție nu se vor scoase sau eliminate niciodată din funcțiune.
- art. 9 - Nu folosiți niciodată utilajul, dacă aveți o stare psiho-fizică proastă.
- art.10 - Utilajul este destinat pentru tăierea diferitelor soiuri de lemn, niciodată pentru tăierea unor materiale asemănătoare lemnului.
- art. 11 - Utilizarea echipamentului individual de protecție este obligatoriu. Trebuie să existe suficient spațiu în jurul utilajului, pentru transportul și depozitarea lemnului netăiat și pentru așezarea și transportul lemnului tăiat și al desurilor.
- art. 12 - Este obligatoriu să se efectueze curățenie cu regularitate – eliminați deseurile din întreaga arie de lucru a utilajului – posibilitate de alunecare .
- art. 13 - Se va curăța cu regularitate utilajul.
- art. 14 - Este interzis personalului să poarte în timpul lucrului ceasuri, lanțuri, cercei.
- art. 15 - Nu folosiți niciodată lame de ferestruu prost ascuțite sau defecte, care pot tăia imprecis, sau pot vibra mai mult în timpul tăierii și pot provoca accidente.
- art. 16 - ESTE INTERZIS lucrătorilor să se plimbe sau să se apropie de utilaj în timp ce acesta este în stare de funcționare.
- art. 17 – În cazul unui eventual defect, opriți imediat utilajul și debransați curentul.

art. 18 - Nu va apropiați de utilaj până când nu s-au oprit părțile rotative și mobile.

art. 19 - În timpul întreținerii și reparației, utilajul va fi scos din funcțiune. Se vor lua măsuri pentru ca lucrătorii să lucreze în condiții sigure.

art. 20 - Se vor utiliza echipamentele de protecție adecvate.

art. 21 - Echipamentele de muncă : - Mașina combinată K5 – 400 și - Mașină multifuncțională pentru pal BERNARDO T 1000 S/L, vor fi exploatate numai de către personal calificat profesional și autorizat să manevreze și să întretină utilajul;

art. 22 - În timpul funcționării utilajului lucrătorii vor utiliza echipamentul de protecție:

- căști antifoaane, antifoaane interne
- ochelari de protecție
- mănuși de protecție
- încălțăminte de protecție (bocanci cu bombeu metalic și talpa antiderapantă)
- îmbrăcăminte de protecție care va fi ajustată pe corp, întotdeauna încheiată la toți nasturii și cu manșetele încheiate la nasturi și ajustată pe mână.

art. 23 - **SUNT STRICT INTERZISE** – înlocuirea, transformarea sau orice alte operații la mecanismele și dispozitivele de protecție cu care este dotat utilajul;

art. 24 - Întreținerea instalațiilor electrice se va efectua numai de către personal calificat și autorizat în meseria de electrician;

art. 25 - În timpul pauzelor de lucru se va opri funcționarea utilajului.

art. 26 - Se va goli rezervorul de praf în permanență.

art. 27 - **ESTE INTERZIS** :

- să folosiți utilajul în alte scopuri decât cel pentru care este destinat;
- să folosiți utilajul fără dispozitivele de protecție obligatorii;
- să îndepărtați dispozitivele de protecție parțial sau în totalitate;
- să nu respectați măsurile de securitate în muncă;
- să nu utilizați echipamentul de protecție (îmbrăcăminte de protecție, încălțăminte de protecție, mănuși de protecție, ochelari de protecție, antifoaane de protecție etc.);

- să folosiți lame de fierastrau de dimensiuni gresite;
- să spălați utilajul cu apă;
- să efectuați schimbări sau modificări a utilajului fără înștiințarea și aprobarea producătorului.

6.2. – Cerințe minime de securitate în munca pentru exploatarea utilajelor pentru prelucrarea lemnului

art. 28 - Conducătorii locurilor de muncă au obligația de a verifica, înainte de începerea activităților, dotarea salariaților din subordine cu echipament individual de protecție adecvat și de a urmări utilizarea corectă a acestuia în timpul lucrului ;

art. 29 - Este interzisă utilizarea echipamentelor individuale de protecție care nu sunt realizate și certificate în conformitate cu standardele și normativele în vigoare ;

art. 30 Conducătorii locurilor de muncă au următoarele obligații :

- a) să verifice vizual, la începerea lucrului, existența și starea tehnică a protectorilor și/sau a dispozitivelor de protecție, a aparatelor de măsură și control și să ia măsuri pentru înlăturarea eventualelor deficiențe constatate ;
- b) să repartizeze lucrătorii din subordine numai la activitățile pentru care aceștia posedă pregătirea corespunzătoare și numai după instruirea tehnică și de protecția muncii ;
- c) să nu permită desfășurarea oricărei sarcini de muncă de către lucrătorii aflați într-o stare psiho-fiziologică necorespunzătoare ;
- d) să urmărească pe toată durata timpului de lucru menținerea în stare corespunzătoare a căilor de acces, a iluminatului, a instalațiilor de ventilație și a condițiilor de microclimat ;
- e) să oprească imediat procesul de muncă în cazul apariției unor pericole iminente de accidentare sau de producere a avariilor ;
- f) în cazul producerii unui accident de muncă, să ia măsuri de acordare a primului ajutor și să anunțe conducerea persoanei juridice ;

art. 31 - Lucratorii sunt obligati sa-si insuseasca, sa respecte si sa aplice normele, reglementarile si instructiunile de securitate a muncii specifice sarcinii de munca pe care o au de indeplinit. De asemenea, pentru desfasurarea proceselor de munca in conditii de securitate salariatii sunt obligati :

- a) să verifice înainte de inceperea lucrului daca echipamentele tehnice pe care le vor utiliza sunt in stare tehnica corespunzatoare ;
- b) să aduca la cunostinta conducatorului locului de munca eventualele defectiuni constatate sau atunci cand parasesc locul de munca ;
- c) să respecte tehnologia de lucru si instructiunile de securitatea muncii la locul de munca ;
- d) să utilizeze echipamentul individual de protectie corespunzator activitatii respective ;
- e) să mentina curatenia la locul de munca ;
- f) să nu introduca sau sa consume bauturi alcoolice in incinta unitatii ;
- g) să nu fumeze decat in locuri special amenajate ;
- h) să respecte disciplina la locul de munca ;
- i) să acorde primul ajutor in cazul producerii unui accident de munca ;
- j) să instiinteze imediat conducatorul locului de munca despre producerea unui accident de munca si sa nu schimbe starea de fapt a evenimentului, numai daca aceasta o impune .

art. 32 - Punerea in functionare, utilizarea, intretinerea si repararea echipamentelor tehnice se vor face numai de catre lucratori calificati si/sau instruiti ;

art. 33 - Utilizarea echipamentelor tehnice aflate sub incidenta ISCIR se va face numai cu respectarea prevederilor prescriptiilor tehnice ;

art. 34 - Echipamentele tehnice precum si componentele acestora aflate sub incidenta ISCIR trebuie verificate la termenele scadente, numai de catre personal autorizat ;

art. 35 - Se interzice utilizarea echipamentelor tehnice daca acestea nu au montati toti protectorii si daca dispozitivele de protectie si/sau de avertizare sau aparatele de masura si control din dotarea acestora nu functioneaza sau functioneaza defectuos ;

- art. 36 - Se interzice functionarea echipamentelor tehnice la care pot aparea, in timpul functionarii, emisii de praf, pulberi, aschii sau noxe daca echipamentele nu sunt racordate la o instalatie de captare si exhaustare ;
- art. 37 - Folosirea de improvizatii la utilizarea echipamentelor tehnice este interzisa ;
- art. 38 - Dispozitivele de comanda ale echipamentelor tehnice trebuie mentinute in stare de functionare. In cazul in care se utilizeaza un dispozitiv de comanda bimanuala se interzice blocarea unuia din butoanele de comanda ;
- art. 39 - Cand se constata o functionarea defectuoasa a unui echipament tehnic, lucratorii sunt obligati sa-l opreasca si sa anunte imediat conducatorul locului de munca, care are obligatia de a lua masuri de remediere ;
- art. 40 - Se interzice ca lucratorii sa intervina pentru remedierea defectiunilor, curatare sau revizii la echipamentele tehnice aflate in functiune. Aceste operatii se efectueaza de catre lucratorii desemnati in acest scop si numai dupa intreruperea alimentarii cu energie, oprirea miscarilor functionale si blocarea contra pornirii accidentale. Daca blocarea nu este posibila se pune paza la dispozitivele de pornire ;
- art. 41 - Parasirea posturilor de comanda ale echipamentelor tehnice sau a liniilor tehnologice cu regim de functionare continuu in alte scopuri decat cele tehnologice, fara aprobarea conducatorului locului de munca este interzisa ;
- art. 42 - Este interzis accesul la posturile de lucru sau comanda ale echipamentelor tehnice pentru lucratorii care nu au sarcini de munca referitoare la acestea ;
- art. 43 - Este interzisa parasirea locului de munca de catre salariati atunci cand echipamentele tehnice la care lucreaza se afla in stare de functionare ;
- art. 44 - Utilizarea echipamentelor tehnice pentru alte operatii decat cele pentru care au fost proiectate este interzisa ;
- art. 45 - Inainte de inceperea lucrului, lucratorii deserventi au obligatia de a efectua reglarea echipamentului tehnic in functie de dimensiunile, forma si materialul reperelor de prelucrat;
- art. 46 - Utilizarea echipamentelor tehnice se face numai cu respectarea parametrilor functionali prevazuti in Cartea tehnica ;

- art. 47 - Se interzice depozitarea pe echipamentele tehnice a materialelor, sculelor sau a reperelor de prelucrat;
- art. 48 - Se interzice manipularea pe deasupra organelor de masini aflate in miscare a reperelor de prelucrat sau a celor prelucrate;
- art. 49 - Zonele din jurul echipamentelor tehnice trebuie pastrate in stare de curatenie, eliberate de materiale, obiecte etc. care ar putea impiedica desfasurarea in conditii de securitate a activitatilor;
- art. 50 - Este interzis lucru la echipamentele tehnice la care nu s-au efectuat operatiile de mentenanta (revizii, reparatii, intretinere) la termenele si in conditiile stabilite in Cartea tehnica;
- art. 52 - Se interzic improvizatiile la racordarea conductelor flexibile;
- art. 53 - Reglarea distantei de retezare precum si reglarea diferitelor elemente ale organelor de masini se face numai cu masina oprita si scoasa de sub tensiune ;
- art. 54 - Este interzisa utilizarea echipamentelor tehnice cu protectorii si dispozitivele de protectie aflati in stare necorespunzatoare sau lipsa ;
- art. 55 - Functionarea echipamentelor tehnice cu instalatia de exhaustare anulata, aflata in stare necorespunzatoare sau neracordata la acestea, este interzisa;
- art. 56 - Este obligatorie efectuarea reglajelor echipamentelor tehnice inainte de pornirea acestora, cu exceptia celor pentru care, in Cartea tehnica se prevede ca efectuarea reglajelor sa se faca si in timpul functionarii;
- art. 57 - Este interzis lucratorilor care deservech echipamentul tehnic sa efectueze remedieri in timpul functionarii acestuia. Pentru remedieri se va solicita personal calificat si desemnat in acest scop ;
- art. 58 - In timpul efectuarii remedierilor, la tabloul principal de alimentare al echipamentului tehnic se va afisa indicatorul de interdictie ;
- art. 59 - Interventiile pentru reglarea, intretinerea si curatarea echipamentelor tehnice trebuie efectuate numai dupe oprirea si intreruperea alimentarii cu energie ;
- art. 60 - Pentru orice defectiune sau deteriorare a instalatiei electrice de actionare si comanda, se va opri imediat echipamentul tehnic si se va solicita interventia personalului de specialitate ;

- art. 61 - Este interzisa utilizarea echipamentului tehnic atunci cand dispozitivele de protectie cu interblocare nu-si realizeaza functia de protectie (oprirea miscarii de avans si a miscarii de rotatie a organelor de masini in miscare, la deschiderea protectorilor) ;
- art. 62 - Este interzisa utilizarea echipamentelor tehnice care au panzele taietoare aflate in stare necorespunzatoare ;
- art. 63 - Inainte de utilizarea echipamentelor tehnice electrice sau actionate electric salariatii sunt obligati sa verifice vizual imposibilitatea atingerii pieselor care se afla normal sub tensiune (sigurante fuzibile, relee etc.) si starea legaturii la centura de impamantare ;
- art. 64 - Este interzisa efectuarea de improvizatii la echipamentele tehnice electrice sau actionate electric sau in dispozitivele de alimentare cu energie electrica ;
- art. 65 - Conducerea persoanei juridice are obligatia de a asigura echiparea si dotarea cu materiale si echipamente de prevenire si stingere a incendiilor ;
- art. 66 - La fiecare loc de munca unde exista pericol de incendiu se vor afisa indicatoare de interdictie si instructiuni cu privire la stingerea incendiilor ;
- art. 67 - Fumatul si focul deschis nu sunt permise decat in locurile destinate in acest scop ;
- art. 68 - Caile de acces la mijloacele si instalatiile de prevenire si stingere a incendiilor trebuie sa fie in permanenta degajate ;

7. INREGISTRARI - NA

8. ANEXE - NA

*Serviciul extern de
prevenire si protectie
prof.dr. ing. Constantin BACIU*

